

fra den første FN-mission i Kashmir i 1948 over indsatserne i Mellemøsten og på Cypren frem til det seneste årtis store engagement i det vestlige Balkan.

På grund af forsvarsforbeholdet vil der ikke blive tale om danske bidrag, når EU i fremtiden leder en fredsbevarende indsats, der har indvirkning på forsvarsområdet. Vi kan med andre ord ikke være med i opstillingen af den beredskabsstyrke, der skal gøre det muligt for EU-landene i løbet af 2 måneder at stille et betragteligt antal personer til en fredsbevarende opgave. Her må andre lande så dække Danmark ind.

Det konkrete arbejde med at styrke EU's krisestyring vil som sagt ske i tæt samarbejde med NATO. Der bliver tale om at trække på NATO's aktiver og NATO's ressourcer, og EU skal trække på NATO's erfaring og ekspertise, når det drejer sig om at planlægge en EU-indsats på det militære område. Derfor kan Danmark komme i en situation, hvor vi heller ikke som NATO-medlem kan være med, når der er tale om at bidrage til EU's krisestyring.

I vore drøftelser er det ikke nok at se på, hvilke konsekvenser forbeholdet har for vores deltagelse i EU's forsvarsdimension. Vi må også være opmærksomme på, at konsekvenserne kan række videre i forhold til vores rolle i EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik generelt og i forhold til vores indflydelse i NATO.

Jeg er derfor enig i følgende vurderinger fra DUPI: For det første, at udviklingen på forsvarsområdet er gået en anden vej end den, vi forudså. For det andet, at forbeholdet vil betyde en svækkelse af vores internationale engagement, al den stund at Danmark vil stå uden for EU's eventuelle fremtidige indsatser på forsvarsområdet. Endelig er der med et stadig tættere samarbejde mellem EU og NATO en risiko for, at også vores stilling i NATO påvirkes og svækkes.

DUPI-udredningens gennemgang af de indre og retlige anliggender er en af de første større danske redegørelser på dette område, og det er i sig selv meget positivt. Udredningen beskriver grundigt Danmarks forbehold over for EU-samarbejde om asyl, indvandring og civilret, og den afdækker på glimrende måde, synes jeg, problemstillingerne ved anvendelsen af forbeholdet.

DUPI anfører, at et af hovedmålene med samarbejdet om retlige og indre anliggender er at skabe grundlag for et Europa med frihed,

tryghed og retfærdighed. Samarbejde om asyl- og indvandringspolitik om bekæmpelse af kriminalitet er grundlæggende temaer i Den Europæiske Union, ikke mindst i lyset af den forestående udvidelse med landene i Central- og Østeuropa, og i den forbindelse er det vigtigt at understrege, at Danmark fuldt ud deltager i samarbejdet om kriminalitetsbekæmpelse.

Udredningen gør det klart, at samarbejdet om retlige og indre anliggender har taget fart. Tiden er en anden end i 1992. Flagskibe blev søsat på topmødet i Tampere i oktober sidste år, og kursen fremgår af den lange opremsning af initiativer fra Kommissionens side for det fremtidige samarbejde om retlige og indre anliggender. Det er et materiale, der er sendt til Folketingets Europaudvalg.

Resultaterne er begyndt at vise sig, og det fremgår også at DUPI-redegørelsen. På rådsmødet om retlige og indre anliggender i slutningen af denne måned vil en række forslag vedrørende udlændingepolitik og civilret blive vedtaget. Her kan Danmark ikke umiddelbart deltage som følge af vore forbehold, men det er ikke udelukket, at vi deltager i forhandlingerne og giver vores mening til kende, og det er vigtigt, fordi Danmark har en klar interesse i at deltage aktivt i løsningen af problemerne.

Derfor deler jeg også synspunktet i DUPI's udredning om, at forbeholdet om retlige og indre anliggender efterhånden vil bringe Danmark i den såkaldte kopsituation vedrørende udlændingeret og civilret. Vi ønsker jo at deltage i det europæiske samarbejde om disse emner, og der er netop tale om områder, hvor Danmark plejer at føre an.

DUPI skriver, at Danmarks indflydelse på EU-forhandlingerne om udlændinge- og civilrettens område er blevet mindre, og det er jeg enig i. De lande, der også deltager i vedtagelserne, har selvfølgelig mere at skulle have sagt.

Det sidste forbehold over for unionsborgerskabet fylder forholdsvis lidt i DUPI's udredning. Det afspejler, at udviklingen har været begrænset, men væsentlig set fra et dansk synspunkt. DUPI påpeger, at man har valgt at præcisere grænserne for unionsborgerskabet frem for at udbygge samarbejdet på området.

Amsterdamtraktaten fastslår, at unionsborgerskabet ikke træder i stedet for eller betyder ændringer af de nationale statsborgerskaber. Det er alene et supplement, og dermed blev selve indholdet af det danske forbehold om unionsborgerskabet indskrevet i selve traktaten.